

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat. officiarum partium: proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:

1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.

Egyes számok kaphatók: a dohányüzemekben.

Magyar kulturpolitika.

Székesfehérvár, dec. 15.

Mit érezhetnek Apponyi elődei annak a programnak láttára, a melyet a koalíció kultuszminisztere most tömör vázlatban az ország elé tárt?

Legalább is irigységet, a szót tiszta értelmében véve. Olyan harmonikus, komoly, határozott egész az Apponyi programja, mint a minő egész élete, egész jelleme. Apponyi nem feleli, hogy címében benne van a vallásügy is és e címet nem hagyja pusztán disznenk. Első dolog ebben a széttagolt hazában a felekezeti béke megővése s még nem volt magyar miniszter, aki e tekintetben önézetesebben és igazabban mutathatott volna rá az elért eredményre.

A felekezeti béke megszavazására kitűnő eszköznek bizonyult eddig a 48-as törvények egyik elcsített részlete, az 1848. XX. t.-c. Katolikus részről aggodalmakat, protestáns oldalról jogosulatlan aspirációkat szított ez a törvény s elég volt egy-egy szikra a féltékenység lángjának fellobbantására. Apponyi bölcsesége kiszedte a sebtében készült törvény látszólagos méregfogait, mikor a jogfosztás ellen

tiltakozott, de az állam részére sem tartott fenn más kötelezettséget, mint a segélyezést.

Másik égető kérdése a magyar kulturpolitikának a tanítók elégedetlensége. Itt is nehéz helyzete van a miniszternek. Egyfelől a kor növekvő igényei és a fokozódó drágaság, másfelől az állam pénzügyi helyzete állítanak fel a Scyllával és Charibiddissal vetekedő sziklát a kulturpolitikus sájkája elé. Az igények fokozódása már-már forrongásig vitte tanítóinkat s olyan légvárat építettet velük, a melyeknek a való élet előtt szét kellett fészladozniok. Apponyi megtalálta azt a megoldást, amely az egyén és az állam anyagi egyensúlyának egyaránt megfelel. A tanítók képésítését egybevetve más állami alkalmazottak' képzettségével, meg lehetett találni azt a lépcsőfokot, amelyre a tanítót állítani nemcsak lehet, de kell is.

Igaz, ez sok tanító elégedettségével fog találkozni. De hiszen ezen könnyen lehetne segíteni, pl. akként, hogy amelyik elemi iskolai tanító magasabb, mondjuk polgári iskolai képésítést szerez meg, annak a fizetése is emelkedjék a képzettsége arányában.

A tanítói kérdés megoldásának állandó koloncai a nemzetiségi tanítók. Ezek jó

része messze marad a magyar tanítók színvonalától, másik része pedig nem megbízható. Egyfelől méltánytalanság volna a kisebb képzettségű tanítónak ugyanannyit adni, mint a teljesen megfelelőnek, másfelől viszont a magyar állam pénzével nem jutalmazhatunk olyanokat, akik nekünk ellenséget nevelnek s a magyar nyelv ismeretére növendékeiket nem tudják vagy nem akarják rávezetni. Itt is szerencsés kézzel találta meg Apponyi a megoldásnak egyetlen igazságos és nemzeti szempontból sem veszélyes módját, a mely ad a tanítónak kenyeret, de szab él köteleességeket is a haza iránt. S mivel a kötelezettségek minden becsületes honpolgárt kötnek, jó szándéku férfi nem térhet ki előlük. Aki pedig kitér, hát az térjen ki az állam jótékonyága elől is.

Es még megannyi apró részlet, a melyek mind a miniszter igaz lelkesedését, tárcája iránti szeretetét, hazafias, nemes gondolkodását, ideális eszmevilágát hirdetik. Örömmel szívjuk magunkba ezt a tiszta magyar levegőt, mely belőlük felénk árad s örömmel látjuk a nagy haladást a mult időkhöz képest. A magyar kulturpolitikában immár nemcsak politika van, hanem kultúra és — magyarság is.

A Mária-tisztelet és Székesfehérvár.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —

Irtá: Vargha Damján dr.

A szűz Mária-tisztelet városunknak szép vonása, tiszteletreméltó hagyománya. Nem hiában közel fekszik geografiailag az Árpádok korában már híres *Bodajh* bucsujáró helyhez, honnan messze áradt szerteszét városunk és megyénk területére az Istenáldás a bold. szűz különös közbenjárására századok folyamán.

Ahol ma a püspök háza, ott volt Szent Istvánnak vára és közel hozzá városunk híres Boldogasszony temploma, A jó fehérvári nép szereti szűz Máriát, ünnepeit különös fényvel üli meg, szent gyónással és szent áldozással szenteli meg magát e napokon. Valami bensőbb kegyelet van itt a Mária-ünnepeken, mint egyebütt. Ez díszre városunknak s örök érdeme marad Székesfehérvárnak. De ime az adatok:

Az idei év Szeptőlteni Fogantatás ünnepe is különösen kedves lehetett a bold. szűz Máriának. Sok szép buzgalom előzte meg, sok meg követi e szent napot. És most, mikor még a nagy nap nyolcadának hatása alatt állunk, érezzük a

szűz Anya szeretetét, ünnepének fényét és kegyelmének erejét.

A ciszterci rendi főgimnázium Mária-kongregációja volt az első, mely évekkel ezelőtt először örökte te városunk gyermek-ifjait szűz Mária hótiszta zászlaja alatt. E kedves társulat a multból bontakozva ki, kezdete hamar terjeszteni áldásos erejét, benső melegét egyesek és családok szívébe. Hála Isten! Nem sokára megalakult városunkban a felső-kereskedelmi ifjak testvér-kongregációja, mely szép hazánk területén a felső kereskedelmi ifjusági kongregációk közt tán a legelső volt. Csak kevés időt kellett várni és már egy harmadik intézet tömörítette növendékeit szűz Mária különös tiszteletére: a jó kezekben levő Ferec József nőnevelő-intézet, melynek fáradhatatlan munkássága „Irgalmas Nővérei” jó szívűktől vezéreltetve szűz Máriához vezették az életbe kilépő növendékeiket. Es ezzel Isten és ember előtt dicsőre, jutalomra érdemes cselekedetet végeztek. Székesfehérvár leányai megértették jó tanárnőik s főleg hittanárak buzditó szöszatát: lelkesen tömörültek a Szeptőlteni zászlaja alá: kegyelemmel öltözködtek, szűz Mária szeretetével ruházkodtak maguk és jó szüleik örömré, Isten dicsőségére, szűz Mária tiszteletére.

Az iskola falai közül már ki mer lépni a szűz Mária társulat, mert még három kongre-

gáció kezd mind jobban és jobban bontogatni szárnyait. A hölgyek kongregációja majdnem ismeretlenül működik már hosszabb idő óta. Van azonban, aki lát a rejtekben, ismeri a zárközva imádkozó gondolatát, megéri szive dobbanását, — megadja jutalmát. Nincs szebb e földön egy imádkozó kongreganista gyermeknél; de nincsen fenségesebb egy kongreganista szülőnél, aki gyermekével együtt siet az égi szűz Anyához bizalommal, szeretettel — és nem imádkoznak hiába.

Epen az elmúlt napokban lehetett hallani egy örvedetes hirt: megalakul a munkások között is a Mária-kongregáció. Szűz Máriát ók nagyon szeretik; ezek a férfiak is érzik a magyar szív érzésével az ország patronájának anyai segítő kezét, kezének áldást osztó kegyelmeit. Hajdan a céhek mind külön-külön szűz Mária védelme alatt állottak és virágoztak, ma sem lehet áldásos a munkás osztály működése, ha nem szűz Mária hathatós védelme alatt végzi működését. Csak dicsőni lehetne tehát azt a bátorságot, mellyel a kérges kezű, de igaz szívű munkásság is meg meri alakítani a Mária-kongregációt. Így lesz áldás rajtuk, családjukon és munkájukon kifelé.

De ime: még van egy kis mozgalom városunkban. Nem lesznek az elsők széles e hazában a székesfehérvári intelligens férfiak, de talán az

Nyakkendő különlegesség. Triko árak! Sárcipők!	KALAP, NYAKKENDŐ. FALVAY FERENC KALAP, NYAKKENDŐ.		1 pár bélelt uri borkesztyű 85 kr.
	OLCSÓ ÁRAK!		
FEHÉRNEMŰ RAKTÁRA KOSSUTH-UTCA			
OLCSÓ ÁRAK!			
Izléses Karacsnyai ajándéktárgyak és választékban!			

Maj lapunk 6 oldal.

00000693

alaján az élvezetes magyarsággal fordított regényt olvasóink figyelmébe ajánljuk. A megrendelés a fordító címén eszközölhető, aki segédlelkész Temesvárt, a Belvárosban. Ugyanazon fordítónál kaphatók még a következő művek: 1. *Katholikuskok Kincsháza* (dizsmű), 16 korona. 2. *Litien-Hodács: Párbaj és becsület*, 3 korona. 3. *Grothuss-Hodács: Az amerikai párbaj* 1:50 kor., bérmentes küldéssel.

* **Stampay.** *Énekek és Imák könyvének* XII-ik kiadása 54 ujdonsággal bővítve jelent meg. Az ifjúság, a nép, a kántorok és a papság legpraktikusabb kézikönyve ez. Olcsóság tekintetében egyedül áll. 256 oldalal, csinos kemény kötésben 30 fillér, díszes vászonban 50 fill. Tízre egy ingyen jár, új, 24 oldalos kotta is ingyen. Kapható a szerzőnél *Köbölkuton*, Esztergom megyében. Melegén ajánljuk.

* **Színházi hét.** 16-án vasárnap délután: János vitéz, este: Berger Zsiga. 17-én hétfőn: Lotti ezredesei (zóna). 18-án kedden: Berger Zsiga. 19-én szerdán: Baba (zóna). 20-án csütörtökön: Scherlok Holmes. 21-én pénteken: Koldusgróf (zóna). 22-én szombaton: Egy éj Velencében.

Piaci árak.

Székesfehérvár 1906. december 15-én
(100 kg számítva.)

	kor. fill.	kor. fill.
Buza:	13	13 40
Rozs:	12 60	12 70
Árpa:	13 20	13 50
Zab:	14 40	14 50
Tengeri: (ujj)	9	—
Bab:	22 40	

Forgalom élénk.

Felelős szerkesztő: **Dr. HELVEY LAJOS.**

Hirdetmény.

A cs. és kir. hadsereg helyben állomásozó csapatainak élelmezéséhez az 1907. évre szükséges marhahús biztosítása céljából f. évi december hó 21 (huszonegy) délelőtti 10 órákor nyilvános verseny tárgyalás tartatik. A zárt írásbeli egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok 2000 korona bántpénzzel december hó 20. (husz) esti 6 óráig a cs. és kir. katonai állomásparancsnoksághoz (Budai-ut, József főherceg laktanya) nyújtandók be, hol az ajánlatokhoz szükséges nyomtatványok valamint a szerződési feltételek is díjmentesen kaphatók. Később beérkező, vagy bántpénzzel el nem látott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Székesfehérvár, 1906. évi december hó 15.

Az élelmezést kezelő bizottság.

Népmozgalmi statisztika.

1906. évi december hó 12-től december hó 15-ig.

Születés. Született: 2 törvényes fiú, 4 leány, 1 törvénytelen fiú, 2 leány; ezekből halvaszületett törvényes fiú 0, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 9.

Halálozás. Elhalt: 2 fiú, 3 nő; ezekből 7 éven aluli törvényes fiú 1, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0, 7 éven felüli fiú 1, nő 3. Összesen 5.

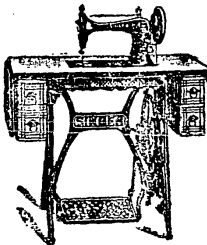
E szerint a születés a halálozást 4-gyel múlja felül.

Elhaltak: Özv. Szilasi Józsefné, Pandreich Mária, r. k. 92 éves, aggtünetet. — Keeskes Lajos, ev. ref. 2 hónapos, Kertalja 5 sz. — Özv. Szabó Ferencné, Németh Zsófia, r. k. 57 éves Szent György kórház. — Özv. Schrott Károlyné, Stollár Anna r. k. 73 éves, Halász-utca 8 sz. — Fackas József r. k. földm. napsz. 60 éves, Szent György kórház.

Küldetések: Winkler Adolf izr. önálló rőtiskereskedő, Budapest és Löwinger Janka izr. Székesfehérvár. — Lengyel István ev. ref. cipész-segéd és Jelenfi Borbála Mária r. k. Székesfehérvár. — Körmeny Ferenc r. k. önálló csizmad. Pátka és Mester Erzsébet r. k. szakácsnő Székesfehérvár.

SINGER

varrógépek

a leghasznosabb

karácsonyi ajándékok.

Singer Co. Varrógép Részv.-Társaság.

SZÉKESFEHÉRVÁR,
Bognár-utca 2.

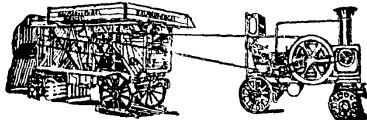
Számtalan első díjakkal és díszoklevelekkel kitüntetve.

KALMÁR és ENGEL

MÓTOR- ÉS GÉPVÁRA

BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 18.

Ajánlja egy cseplőgép, mint malomüzemre leggyorszerűbb benzínmotorjait, benzínkomobiljait, valamint szivó-gáz-motorjait melyek V., Lipót-körut 18. bármikor üzemben megtekinttetők.

Teljes jótállás Egyedül létező ujdonság!

Külföldi cseplésért!

Ezen motorok egyenletes járásuk és hámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők. Árjegyzék ingyen. — Olcsó árak részletesítésre.

Karácsonyi és újévi ajándékoknak

legalkalmasabb diszkönyvek, ifjúsági iratok és levélpapírok **jutányos** áron

kaphatók

SINGER EDE

könyv és papirkereskedésében
SZÉKESFEHÉRVÁR,
(Kossuth- és Bank-utca sarkán.)

Ő cs. és kir. Fensége
Herceg Liechtenstein Alajosné,
született ERZSÉBET Főhercegnő
KAMARAI SZÁLLÍTÓJA.

Tisztaság, közegészség és legkényesebbigényeket iskielégítő módon utjonnan felszerelve áll a n. é. közönség szolgálatára:

MARSCHALL NÁNDOR

HENTES és KOLBÁSZÁRUK

ÜZLETE

Alapítva 1882 SZÉKESFEHÉRVÁR Alapítva 1882
Kossuth-utca 6.

Elárúsítás nagyban és kicsinyben.

Ajánlja kizárólag elsőrendű, saját gyártmány árukból álló állandó nagy raktárral, mint:

Prágában elsajátított módszer szerint pácolt sonka és füstölthúsok; kolozsvári és debreceni szalonnák; friss húsok fiatal sertésekéből; legjobb minőségű zsír; friss szalonna és háj.

Naponia friss mindennemű
KOLBÁSZ-ÁRUK.

HIDEG FELSZELTEK
nagy vátasztékban.

Vidéki megrendelések legpontosabban teljesítetnek.

Székesfehérvári első Butorraktár

Sas-utca 6. szám,

a „Fekete sas“ szállodával szemben.

Van szerencsám a n. é. helybeli és vidéki közönségnek a már 40 éve jó hírben álló saját készítményű

kárpitos és asztalos BUTORAIMAT

nagy választékban, szilárd és izlés-teljes kivitelben, pontos kiszolgálás és jutányos árakban ajánlani. Nemkülönben e szakmában vállalkozom kívánatra külön rajzok szerint elkészítendő mindennemű kárpitos és asztalos munkákra helyben és vidéken.

Teljes tisztelettel.
Füstér Imre.

Végbél-, Aranyér-, Cukor- betegeknek,

Gyermekágyasoknak és csecsemőknek nélkülözhetetlen. Minden tisztaságot szerető embernek feltétlenül szükséges a „ZÉRO” használata, mert abszolút tiszta és kellemes érzést nyer általa.

Meggátol minden horzsolást és infekciót.
Használatban olcsóbb a papírnál.

„ZÉRO” szabadalmazott vattaárugyár
Telefon 87-52. BUDAPEST. Telefon 87-52.
VII. Rózsa-utca 45.

Kalap, sapka, fehérnemű,
nyakkendő, harisnya, esernyő,
gummicipő és
takaró pokrócok

Főhercegi kamarai szállító.
Vaimár Ferenc
uri- és női divat és kézimunka nagy áruháza

Az arany angyalhoz.

Karácsonyi
ujévi ajándékok
nagy választékban.

Alapítva 1892.

Maradékok minden elfogadható áron!

Ritka Kedvező Alkalm!

Az őszi és téli sálisíronról visszamaradt női divatkelmek métere már **30 kr.-tól** és francia gyapjú delainek **45 kr.-tól** kaphatók. Mosó pargetot **20 kr.-ért** adunk. A nyersanyagok rendkívüli áremelkedése dacára a raktárunkon levő többi árut is a régi áron adjuk.

Különösen ajánljuk hazai gyártmányú árúinkat u. m.:
A külföldön is kedvelt **késmárki** vászon- és asztal-
neműket, Európaszerte híres **zsolnai** női kelmeiket, **részsa-**
hegyi schiffon és pammutánkat, **brassói** férfiszöveteket és
pinkafői szoba- s lópakrócokat.

Kiváló tisztelettel
DEUTSCH MANÓ és FIA.

Menyasszonyi kelengyék nagy raktára!

Mintákkal kívánatra bérmentve szolgálunk!

VÁSZON-ÁRUHÁZ MEGNYITÁS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint Székesfehérvárott, a Barátok épületében (azelőtt Özv. Hanel Antalné-féle üzlethelyiség) egy a mai kor igényeinek megfelelő

Vászon-üzletet

nyitottam, raktáron tartok nagy választékban elsőrendű Szepestségi, Liptószentmiklósi és Rózsahegy-i vásznak és sifonokat, Damask ág- és asztalmenüek, kávék terítékek, fehér és színes vászon-zsebkendők, törülközők, törölkendők, kanavásznak, pique, zsinóros atlasz és jól moható divatos színes parget, egy a legfinomabb ing- és bluz-zsebkendők. Továbbá dús választék ág- és asztalterítők, ablakfüggönyök, szőnyegek, házilag készült paplanok, matrac-szövetek és roletta-vásznakban.

Menyasszonyi, gyermek-, csecsemő-kelengyék és uri fehérneműk a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig készítettnek.

Elsőrangú összeköttetésem következtében azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nagyra becsült vevőimnek mindenkor a **legjobb, legfrissebb árut a legelőnyösebb árban** számíthatom.

Vállalatomat szíves jóindulatukba ajánlva
Kiváló tisztelettel

Sövegjártó Jánosné,

törvényszékiileg bejegyzett cégtulajdonos.

Ugyanitt egy tanuló felvétetik.

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsabban és jutányos árban készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,

Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár!

Uj függő lámpa volt **2.50**, most f. **2.30**.
6 személyes ebédő készlet aranyszéllal vagy más virággal volt **6.50**, most f. **6**. Legújabb fason szép majolika mozdókészlet volt **3.50**, most f. **3**. 6 személyes kávékészlet rococo volt **3**, most f. **2.50**. 6 személyes tulipános vagy más virággal gyümölcs készlet porcelán f. **1**.

GROSZ JÓZSEF és FIA CÉGNE

BÁMULATOS OLCSÓ UJABBAN
LESZÁLITOTT ÁRAKKAL, MELY
CSAK KARÁCSONYIG TART!

Álló lámpa teljesen felszerelve **60 kr.** 6 pteás vagy kávé csúszte színes porcelán vagy majolika f. **1**. 6 személyes vizes és boros készlet **50 kr.**-től kezdve. 6 színes porcelán tányér **50 kr.** 6 személyes fehér porcelán gyümölcs készlet **50 kr.** 6 lapos vagy desszert tányér porcelán **30 kr.** Villany zseblámpa f. **1**. Színházi látszó f. **1.50**

Legolcsóbb forrás képkeretezésben!

Mindenkor első helyen áll

SCHUBERT ÉS SCHLESINGER ÁRUHÁZA

Karácsonyi alkalmi kiárúsítása

mely már megkezdődött és

december hó 31-ig tart!

Dacára a pamut és gyapjuárak óriási áremelkedésének mi
a szokottnál is alább szállítottuk

árainkat a karácsonyi alkalomra!

Még soha nem létezett olcsó árak mellett

szerezhetik be szükségletüket t. vevőink, mert az alkalmi kiárúsítás

kiterjed sokoldalú üzletünk minden cikkére:

Női ruhakelmék

csakis széles, jó minőségű divatos áru, legkiválóbb gyártmányok,
valódi alkalmi vételek métere 35 krtól kezdve 1 frt. 25 krig.

Selyem szövetek

A legszebb minták, finom minőség, eddig elérhetetlen és
verseny nélkül álló métere 75 krtól kezdve 1 frt. 45 krig.

Mosókelmék, barchetok

Kitűnően mosható, jó minőségek, divatos minták és színek,
felülmulhatatlan, csakis áruházunk különlegességei
métere 18 krtól kezdve 45 krig.

 Karácsonyi alkalmi mintagyűjteményünket, mely változatos tartalma
praktikus összeállítás, különösen pedig minden versenyt kizáró olcsó árai
által páratlanul áll, kívánatra bérmentve küldjük t. vevőinknek.

Schubert és Schlesinger áruháza,
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Karácsonyi kirakataink látványosságot nyújtanak,

Minden cikk árral jelezve!

50.000 méter
tisztá gyapju francia
voile de laine

Elragadó szép,
divatos minták!

Métere

28 krtól 55 krig.

Óriási tömegben
felhalmozódott szövet és

selyemmaradékok

minden elfogadható árban

adatnak el!